

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ถักสาน หรือประดิษฐ์ขึ้นจากป่านศรนารายณ์เป็นหลัก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ป่านศรนารายณ์ หมายถึง พืชใบเลี้ยงเดี่ยว ใบมีสีเขียวยาวประมาณ ๑.๒๐ เมตร ปลายใบเรียวเล็ก เป็นพืชที่ให้เส้นใยจากใบประเภทเส้นใยแข็ง จึงนิยมนำมาใช้ในการผลิตเชือก และนำมาใช้ประดิษฐ์ในงานหัตถกรรมต่าง ๆ โดยนำใบป่านศรนารายณ์ที่มีอายุและความยาวที่เหมาะสมมาทำให้เป็นเส้นใย นำไปตากหรืออบให้แห้ง อาจมีการย้อมสีหรือไม่ก็ได้
- ๒.๒ ผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ถักสานหรือประดิษฐ์ขึ้นจากป่านศรนารายณ์เป็นวัสดุหลัก อาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น เช่น ไม้ ผ้า เพื่อใช้เป็นโครงสร้างของรูปแบบผลิตภัณฑ์ และอาจทาสารเคลือบเงา เพื่อความสวยงาม คงทน นำมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำเป็นกระเป๋า หมวก แผ่นรองจาน ไม้กวาด เชือก

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ต้องมีรูปทรงสวยงาม ประณีต เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

๓.๑.๒ ต้องแข็งแรง ทนทาน ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง

๓.๑.๓ ต้องไม่มีราปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน

๓.๒ เส้นป่านศรนารายณ์

ต้องมีขนาดสม่ำเสมอ เหนียว คงทน ไม่ขาดง่าย

๓.๓ การถักสาน

ต้องเรียบเสมอกัน แน่นหนา มีช่องไฟสม่ำเสมอ

๓.๔ ลวดลาย (ถ้ามี)

ต้องประณีต สวยงาม สม่่าเสมอ และต้องไม่เห็นรอยต่อตลอดชิ้นงานอย่างเด่นชัด

๓.๕ สี

ต้องมีสีตามธรรมชาติ กรณีที่มีการย้อมสี เมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

๓.๖ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

การประกอบด้วยวัสดุอื่นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง มั่นคง สวยงาม ต้องมีความประณีต เหมาะสม ติดแน่น คงทน

๓.๗ การเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ มีความเงาสม่่าเสมอ ไม่กรอบ ไม่แตก ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเม็ด และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ

๓.๘ การตัดเย็บ/ขึ้นรูปทรง

ต้องเรียบร้อยสวยงาม ประณีตสม่่าเสมอตลอดชิ้นงาน

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และต้องไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๙ การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุผลิตภัณฑ์จากปานศรณารายณ์ในภาชนะบรรจุที่สะอาด เรียบร้อย และแข็งแรงพอที่จะป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์จากปานศรณารายณ์ได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์จากปานศรณารายณ์ทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น กระเป๋ापานศรณารายณ์ แผ่นรองจานปานศรณารายณ์ หมวกปานศรณารายณ์

(๒) เดือน ปีที่ทำ

(๓) ชื่อนำเสนอในการใช้และดูแลรักษา (ถ้ามี)

(๔) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลผลิตจากป่านศรนารายณ์ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๙ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าผลผลิตจากป่านศรนารายณ์รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นป่านศรนารายณ์ การถักสาน ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และการตัดเย็บ/ขึ้นรูปทรง ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๕ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๘ จึงจะถือว่าผลผลิตจากป่านศรนารายณ์รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างผลผลิตจากป่านศรนารายณ์ต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผลผลิตจากป่านศรนารายณ์รุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป เส้นป่านศรนารายณ์ การถักสาน ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และการตัดเย็บ/ขึ้นรูปทรง
- ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผลผลิตจากป่านศรนารายณ์ อย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องมีรูปทรงสวยงาม ประณีต เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย	๔	๓	๒	๑
	ต้องแข็งแรง ทนทาน ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง	๔	๓	๒	๑
	ต้องไม่มีปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
เส้นปานศรนา rayณ์	ต้องมีขนาดสม่ำเสมอ เหนียว คงทน ไม่ขาดง่าย	๔	๓	๒	๑
การถักสาน	ต้องเรียบเสมอกัน แน่นหนา มีช่องไฟสม่ำเสมอ	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย(ถ้ามี)	ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ และต้องไม่เห็นรอยต่อตลอดชิ้นงานอย่างเด่นชัด	๔	๓	๒	๑
สี	ต้องมีสีตามธรรมชาติ กรณีที่มีการย้อมสีเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	การประกอบด้วยวัสดุอื่นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง มั่นคง สวยงาม ต้องมีความประณีต เหมาะสม ติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ มีความเงาสม่ำเสมอ ไม่กรอบ ไม่แตก ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเม็ด และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ	๔	๓	๒	๑
การตัดเย็บ / ชิ้นรูปทรง	ต้องเรียบร้อย สวยงาม ประณีตสม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ